

VAKANTIE

Marion Bloem

Ze staat liever alle 365 dagen van het jaar voor de kleuterklas dan dat ze gedurende drie weken slechts schijnt te deugen als sloofje voor drie zonen die alleen voor hun natje en hun droogje thuis komen. Mia had graag met haar jongens musea bezocht, was met ze naar Parijs gereden of samen in een camper naar Scandinavië getogen, maar nee hoor, haar zonen verkozen een slecht betaald baantje.

De tweeling van zestien, de één vakkenvuller in een grote supermarkt en de ander hulpje in een tuincentrum, maakt tegen haar protest in, zoals vaker in het verleden, misbruik van hun vrijwel identieke uiterlijk.

‘We hebben heel afwisselend werk,’ schaterden ze tijdens het eten van haar licht aangebrande bami, nog geen zesendertig uur na de eerste werkdag, omdat hun baas en collega’s niks door hadden gehad. Ze waren van plan om het vaker te doen, daarom had Mia ze duidelijk gemaakt dat zo’n stiekeme ruil een vorm van fraude is. Maar ze wisselen nog steeds regelmatig, alleen worden de vrolijke anekdotes niet meer met háár gedeeld.

In de ochtend hoort ze hen fluisteren op hun slaapkamer. Wie mag waarnaartoe vandaag? Onenigheid gaat altijd over wie van de twee buiten mag werken, nu ruziën ze echter over wie er binnen aan de beurt is. De koele supermarkt is vanwege de hitte hun voorkeurslocatie geworden. Omdat ze iets hoort vallen, iets gooien, en ze een handgemeen vermoedt, rent ze naar boven.

Mia is liever niet medeplichtig, maar vanaf de trap bemoeit ze zich ermee: ‘Ofwel jullie tossen erom, ofwel jullie houden je aan de werkgever bij wie je gesolliciteerd hebt, maar als ik nogmaals hoor dat jullie bedrog op vechten uitdraait geef ik jullie aan!’

De oudste zoon, wanneer ze hem zijn lunchpakketje aanreikt, duwt haar van zich af alsof zij persoonlijk verantwoordelijk is voor de huidige temperaturen en snauwt: 'Ik lust geen brood met dit weer.'

Ze slikt haar boosheid weg want ze heeft met hem te doen.

Vanwege de hittegolf, die volgens het ANP zijn hoogtepunt nog niet heeft bereikt, is zijn tijdelijke baan aanzienlijk zwaarder dan hij had kunnen voorspellen toen hij op de vacature voor postbezorger reageerde. Zijn wijk ligt niet in hun bosrijke gehucht, maar in de benauwde stad, midden in het drukke centrum.

Ze had die nacht de slaap niet kunnen vatten, had liggen woelen, haar kussensloop was drijfnat en het dekbed gebruikte ze al de hele week niet meer. Het enkele laken dat ze van zolder had gehaald omdat ze zich in haar eentje, zonder partner, kwetsbaar voelde in dat grote bed, voelde klam en bleef aan haar bezwete blote lijf kleven. Telkens keek ze op de wekker en ze had haar grote liefde die met jeugdvrienden ergens in De Gordel van Smaragd zijn lang gedroomde zeilreis maakt vervloekt, omdat hij haar vierentwintig dagen alleen liet met hun drie bijna volwassen zonen die geen moeder willen maar een slavin. Zodra ze de avondmaaltijd hebben opgeschrokt vliegen ze het huis weer uit en komen pas thuis als zij al lang op bed ligt. Het moederschap is prima, maar voor het huishouden is ze niet gemaakt. Ze haat strijken, kan nog altijd zonder hulp de afwasmachine niet bedienen, gebruikt slechts een enkele stand van de wasmachine, propt altijd te veel nat wasgoed in de droger en kan niet koken, want zodra er meer dan twee pannen op het vuur staan brandt er minstens één aan.

Ze had de afgelopen nacht vergeefs geprobeerd haar man te bellen, terwijl Frans had beloofd altijd bereikbaar te zijn. Om niet in zelfmedelijden te blijven steken nam ze zich voor, rond vier uur nog altijd klaarwakker, om bij zonsopkomst door het bos te rennen voor wat dopamine en endorfine, maar ze viel precies in slaap toen de zomerzon door de te dunne witte gordijnen scheen.

Om zeven uur in de ochtend was het in huis al 25 graden en in de middag zal de buitentemperatuur volgens de weersberichten oplopen tot boven de 40 graden. Zodra ook de tweeling de deur uit is zal ze de hele ochtend, tot aan de lunch, in de schaduw alleen maar liggen lezen, niet beschaafd in bikini maar in geboortekostuum. Niemand kan haar in haar achtertuin zien of storen, ze hoeft zich nergens voor te generen. Ze verwacht geen bezoek, ze is baas in eigen huis.

Voor Moederdag heeft ze van haar oudste zoon een boek over kwantumfysica gekregen, niks moeilijks, niks zwaars, de schrijver legt aan een simpele geest zoals zij uit hoe het zit met de allerkleinste deeltjes. Haar oudste had gezegd dat hij het boek had uitgekozen omdat ze met kerst, na drie glaasjes port, had bekend dat ze doodsbang was voor het oneindige. Ze is al bijna op de helft, maar het lezen duurt eeuwig en de oneindigheid blijft net zo eng.

Ze nestelt zich op de hardhouten tuinbank onder de kleine zwarte parasol naast het zware verlaten ligbed van Frans, die zelfs zeilend in de tropen niet zal verbranden, terwijl zij zich ondanks haar oosterse voorouders altijd goed tegen de felle zon moet beschermen.

Het boek is boeiend, maar haar oogleden worden lood en het lood trekt haar een donker moerassig oerwoud in. Ze zakt en zakt, dieper en dieper en verdwijnt in een oneindig zwart.

Opeens vat ze vlam, alles staat in brand, ze probeert te vluchten maar komt niet vooruit. Haar benen en armen zijn vervat in zwaar staal. Ze zit opgesloten in een oven. Naast haar ligt een verkoolde lasagne en de ovendeur zit potdicht. Is dit de godgevreesde oneindigheid?

Dan verandert de hel in verblindend wit licht en ze is terug in haar tuin, van top tot teen in de hete zon. Haar lijf is rood. Radijsrood. Haar tepels schijnen. Welke idioot heeft de parasol gedraaid? Ze kijkt op naar de strakblauwe lucht. Die gluiperige zon is ineens zomaar zonder waarschuwing aan de andere kant van de tuin gaan staan.

Op haar telefoon leest ze de tijd. Nog slechts een half uur om boodschappen voor het avondeten te doen, te kort om drie hongerige wolven te voederen. Een nog ongedekte tafel rond etenstijd is een garantie voor ruzie. Net als hun vader worden ze agressief van wachten met een lege maag, en altijd moet iemand het ontgelden, meestal Mia. Die wetmatigheid in haar gezin is als de wet van de zwaartekracht.

Niet weer pizza, ook geen frietjes met hamburgers, het is vrijdag, ze zal in de moordende hitte naar de viskraam fietsen. Als ze heel hard trapt zou ze het kunnen redden thuis te zijn voordat die drie het tuinpad oprijden.

Ze grist het shortje en het hemdje, kleding die ze gisteren al droeg, uit de trommel van de wasmachine die ze vanmorgen vergeten was aan te zetten. Zonder een blik in de spiegel te werpen kleedt ze zich aan. De plastic fles zonbescherming die ze die ochtend wel op het aanrecht had klaargezet maar niet gebruikt, knijpt ze haastig en overvloedig uit over haar ledematen. Haar gezicht, armen en benen wrijft ze noodgedwongen kwistig in met de witte melkachtige smurrie die afkoelt maar niet lekker mengt met haar zweet.

Ze trapt gebogen over het stuur, de wind gelukkig mee, maar straks dus wel tegen. Onderweg wordt er getoeterd. Lachen ze om haar spataderen? Kunnen ze vanuit de auto zien dat ze vanmorgen te lui was haar benen te scheren? Drukken ze op de claxon omdat zij, veertig jaar oud, nog het lef heeft met een billentikkertje over straat te gaan? Haar blik richt zich op het fietspad onder haar voorwiel, nu lekker helling af. Niet kijken, maar harder fietsen, want soms sluit de kraam eerder en dan is ze voor niets deze kant op gesjeesd. Wat een lawaai maakt het verkeer.

En dan ontdekt ze dat ze wordt begeleid door protesterende boeren. De ene na de andere tractor passeert en er scheuren witte busjes voorbij die vast niet op weg naar de viskraam zijn. Iets met stikstof, denkt ze, maar sinds de pandemie negeert ze het nieuws.

Alles wat ze weet vangt ze op van gesprekken die haar familieleden voeren. Ze is bevreesd in handen te raken van algoritmen en zweert de sociale media af sinds haar vrienden met elkaar ruzie maken over wat ze daarvan wel of niet geloven, en haar telefoon gebruikt ze alleen nog om te bellen, want als iets erg belangrijk is verneemt ze het wel van Frans of van haar zonen.

De geur van gebakken vis komt haar van ver tegemoet. Ook al sluit de kraam over precies zeven minuten, het staat er vol met mannen, jong en oud, vooral jong, in de leeftijd van haar zonen. Wat is er met de vrouwen en meisjes aan de hand vandaag? Hoeven zij geen kibbeling of nieuwe haring? Liggen zij nog steeds lui in hun tuintje als kip aan het spit?

Ze staat naast haar fiets, voelt zich bezwaard om tussen de wachtende jongemannen te vertoeven vanwege haar schaarse lichaamsbedekking en houdt ruim afstand. Ze gluurde naar haar verbrande benen. Er loopt over haar kuit een ingedroogde witte streep van factor 50 die afsteekt tegen haar veel te rode huid. En ze transpireert als een roze waterijsje in de tropenzon.

Ze probeert de blik van de verkoopster te vangen zonder de aandacht te trekken van de hongerige mannen die verveeld op hun bestelling wachten.

De verkoopster, een meisje van nog lang geen twintig, kijkt haar vrolijk aan. ‘Zegt u het maar!’

‘Mag ik drie lekkerbekjes, een gezinspak kibbeling met saus voor drie personen en een kleine portie sashimi?’

‘Komt voor elkaar, maar wat voor geurtje draagt u?’

Mia schrikt van deze onverwachte rare vraag van dat kind. Sinds de zwangerschap van haar oudste zoon wordt ze strontmisselijk van parfum en toch blijft haar man haar dure merken schenken voor haar verjaardag, Kerst en Moederdag, prachtig verpakt, decoratief, fraai van vormgeving, meestal met goudkleurige of zilverkleurige doppen die ze er nooit vanaf schroeft, zelfs niet om vluchtig te

ruiken of ze er misschien inmiddels weer tegen kan. De tientallen flesjes staan op een rijtje op haar toilettafel te pronken en roepen: 'Kijk hoe mooi we zijn!' Frans heeft nog altijd niet door dat ze geen enkele odeur verdraagt.

'Ik gebruik niks', zegt Mia en geneert zich ervoor.

Ontsnapt er van de hele dag slapen een verstikkende mestlucht uit haar mond en stinkt ze zo erg naar zweet dat haar beschamende aroma de penetrante reuk van gefrituurde vis overtreft? Mensen hebben geen last van hun eigen stank, zo heeft de natuur dat bedacht, en die visverkoopster zal door dit werk ongetwijfeld ongevoelig voor vislucht zijn geworden.

Mia buigt haar hoofd licht in de richting van haar oksel. Ja, je zou het stinken kunnen noemen, en haar hemdje, dat was eigenlijk gisteren al goor. De zweem om haar heen, de cocktail van zweet-sokken van haar zonen gecombineerd met haar eigen mix van oud en vers zweet is absoluut vergelijkbaar met garnalenextract. Ze wil zich excuseren met 'Ik moest stevig tegen de wind in trappen', maar het meisje is haar voor met: 'Ja hoor, ik weet het al, heeft u soms zonnebrandcrème opgesmeerd?'

Mia bekijkt opnieuw haar armen en benen, de smurrie is aan de voorkant goed ingetrokken, alleen achter op haar kuit zit nog die witte veeg, maar deze is vanuit de kraam niet te zien en er hangt geen paarse gloed over haar radijsrode huid.

'Klopt,' zegt Mia, 'kun je dat dan zien?'

'Ik heb een erg goede neus,' lacht het meisje, 'ik rook u meteen toen u daar tussen de heren kwam staan. Die geur is heerlijk, mag ik weten welk merk zonnebrand u gebruikt?'

'Ik weet het niet,' zegt Mia verbouwereerd, 'een grote fles, oranje met wit, factor 50.'

Mia is sprakeloos, de walm van gebakken heek die lekkerbekje gaat heten zodra de grote spaan hem uit de hete olie heeft gevist, werkt bedwelmend, hoe kunnen de zintuigen van het meisje in vredesnaam nog iets anders detecteren dan gefrituurde gepaneerde vis?

‘Kun je het echt ruiken?’ vraagt Mia ongelovig terwijl het meisje haar gezinsmaaltijd in papieren zakken stopt en zij haar pasje uit haar portefeuille haalt.

‘Jazeker,’ lacht ze, ‘ik word zo blij van dat luchtje, het ruikt naar vakantie, naar strand en zee. Mag ik nog heel even?’

Meteen sluit de jonge verkoopster haar ogen, ademt diep in, en met nog altijd de ogen dicht blaast ze heel langzaam haar adem weer uit.

Marion Bloem (1952) is schrijver, filmmaker en beeldend kunstenaar. In 1983 brak zij door met haar romandebuut *Geen gewoon Indisch meisje* en de documentaire *Het land van mijn ouders*. Naast een groot aantal romans, verhalen-, en dichtbundels, non-fictie, jeugdromans en kinderboeken, maakte zij ook film- en tv-producties. Bloem ontving voor haar werk verscheidene bekroningen. Haar recentste boeken zijn *Een teken van leven*, *Over rouw en alles wat de dood behelst* en *Indo. Een persoonlijke geschiedenis over identiteit*.

Dit verhaal is geschreven in opdracht van de Leescoalitie in het kader van de Nationale Voorleeslunch 2022. Op vrijdag 7 oktober, Nationale Ouderendag, vindt de tiende editie plaats van de Nationale Voorleeslunch. Ter gelegenheid van dit jubileum schreven maar liefst drie auteurs dit jaar een speciaal Voorleeslunchverhaal; Bart Chabot, Marion Bloem en Kader Abdolah. Deze gloednieuwe verhalen zijn samen met de zeven verhalen die eerder geschreven werden voor de Voorleeslunch gebundeld in een speciale uitgave: *Het Nationale Voorleesboek – Voorleesverhalen voor volwassenen*.

Tijdens de Nationale Voorleeslunch lezen bekende en onbekende Nederlanders voor aan ouderen door het hele land. Marion Bloem leest haar verhaal zelf voor op televisie, om 13.20 uur bij Omroep MAX op NPO1. De Voorleeslunch wordt georganiseerd door de Leescoalitie in samenwerking met de Bibliotheken en laat zien dat voorlezen een gemakkelijk toe te passen dagbesteding is, die bijdraagt aan de kwaliteit van zorg voor ouderen.

Wilt u meer weten over de Voorleeslunch?
Ga naar: www.nationalevoorleeslunch.nl.

